

Oulun Osuuspankin vuosikatsaus 2014





Oulun OP vuodesta 1914

Oulun Osuuspankki täytti 100 vuotta 14.5.2014.

Liiketoiminta jatkui juhluvuonna vakaasti ja tulos muodostui erinomaiseksi. Liikevoitto 52,0 miljoonaa euroa oli pankin historian paras ja merkittävästi suurempi kuin edellisvuonna. Liikevoitosta merkittävä osa muodostui Pohjola Pankki Oyj:n osakkeiden myynnistä OP Osuuskunnalle. Korkokate laski johtuen korkokuluihin kirjatusta konvertointikulusta pankin vaihtaessa pitkää kiinteäkorkoista hankintaa vaihtuvakorkoiseksi. Tilikaudella kirjattiin vertailukautta enemmän arvonalentumistappioita luotoista ja muista sitoumuksista, mutta arvonalentumisten määrä suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyi alhaisella tasolla. Asuntokauppojen määrän lasku heijastui luottokannan kasvuun ja koko rahoitustoiminnan kasvu oli 2,8 %. Asiakkaiden talletusten sekä rahasto- ja vakuutusäästöjen yhteismäärän eli asiakasvarojen 5,3 %:n kasvu oli edellisvuotta nopeampaa. 1.1.2014 voimaan astuneiden säännösten mukaan laskettu vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta parempi.

Omistajajäsenille maksettujen, tuloksesta kirjattujen bonusten määrä jatkoi kasvuaan ja bonuksia maksettiin Oulun OP:n asiakkaille kaikkiaan 7,9 miljoonan euron arvosta. Kokonaisasiakasmäärä oli vuoden päättyessä 145 458, joista omistajajäseniä oli 63 732 eli 43,8 prosenttia asiakkaista.

Avainlukuja

Avainlukuja	2014	2013	Muutos
Liikevoitto, milj. euroa	52,0	9,0	43,0
Kulujen suhde tuottoihin, %	37,6	76,8	-39,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	16,7	3,5	13,2
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde*	27,3	22,7	4,6
Henkilöstö keskimäärin	284	289	-5
Jäsenet	63 732	62 924	808

* Vakavaraisuussuhdeluvun vertailutieto 2013 on voimassa olevien säännösten mukaan laskettu arvio 1.1.2014

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kasvu jatkui keskimääräistä hitaampana vuonna 2014. Eri maissa kehitys oli epäyhtenäistä. Euroalueen talous kääntyi hitaaseen kasvuun kahden vuoden taantuman jälkeen, mutta luottamus talouden elpymiseen rakoili vuoden kuluessa muun muassa Ukrainan kriisin vuoksi.

Euroalueen inflaatio hidastui vuoden aikana ja vuoden lopulla öljyn halpeneminen painoi kuluttajahinnat laskuun. Euroopan keskuspankki laski ohjauksen pohjalukemiin 0,05 prosenttiin syyskuussa. Euribor-korot alenivat keskuspankin toimien vuoksi edelleen hieman. EKP toteutti myös uusia epätavanomaisen rahoitustilan toimia loppuvuoden aikana.

Suomen talous kehittyi edelleen heikosti. Kansantuote polki paikallaan ja työttömyys nousi. Investoinnit alenivat edelleen. Öljyn hinnan lasku vaimensi inflaatiota myös Suomessa. Yritysten ja kotitalouksien luottamus oli keskimääräistä vaisumpaa. Myönteistä oli teollisuuden tilauskannan kasvu. Asuntojen hinnat laskivat vajaan prosentin ja asuntokauppa supistui.

Pankkien kotitalousluottokannan kasvu jatkui hitaana kahden prosentin vuosivauhtia. Yritysluottokanta kasvoi hieman kotitalo-

usluottoja nopeammin. Odotukset luotonkysynnän kehittymisestä heikkenivät vuoden loppua kohden. Talletuskanta pysyi lähes vuodentakaisella tasolla varojen siirryttyä määräaikaistileiltä riskisempiin sijoituskohteisiin. Rahasto- ja vakuutusäästöjen kasvu jatkui vahvana rahoitusmarkkinoiden suotuisan kehityksen myötä, vaikka markkinoiden riski-indikaattorit nousivat hieman toisella vuosipuoliskolla.

Pankin toiminta-alueella Oulussa ja lähiympäristössä ICT-sektorin murros näkyi voimakkaana vuoden 2014 aikana. Erityisesti kahden ison toimijan päätös vetäytyä Oulun kaupungista johti yli 1 000 työpaikan vähennykseen. Kaupunkiin on kuitenkin syntynyt ja syntymässä uusia yrityksiä, jotka hyödyntävät vapautuneita ammatillaisia yritysissänsä. Lisäksi kymmenet kansainväliset yritykset ovat päättäneet avata toimipisteen Ouluun. Murros muuttuu muutamasuodessa alueen elinvoimaa vahvistavaksi kokonaisuudeksi.

Oulun kaupungissa pitkään suunniteltu keskustapysäköintirakentaminen on edennyt aikataulussa. Sen myötä keskustaan on käynnistetty usean sadan miljoonan rakennushankkeet, joiden myötä kaupalliset palvelut kehittyvät ja monipuolistuvat uudelle tasolle.

Olenaiset tapahtumat tilikaudella

Oulun Osuuspankin tilikautta 2014 värittivät monet juhluvuoden tapahtumat. Pääjuhla vietettiin toukokuussa. Päättyneen vuoden aikana toteutettiin yli sata erilaista asiakastapahtumaa ja muuta hanketta.

Oulun Osuuspankin sääntöjä muutettiin varsinaisessa edustajiston kokouksessa keväällä. Säännöt muutettiin vastaamaan uuden osuuskuntalain vaatimuksia. Osuuspankille perustettiin jäsenosuuksien ja lisäosuuksien lisäksi uusi osuuslaji, Tuotto-osuus, jonka nimellisarvo on 100 euroa. Se on asiakasomistajan vapaaehtoinen sijoitus osuuspankin omaan pääomaan. Tuotto-osuudet voidaan lukea pankin ydinvakavaraisuuteen. Niiden myynti aloitettiin maaliskuussa ja vuoden aikana myynti oli 86,0 miljoonaa euroa. Tuotto-osuuden tuottotavoite vuodelle 2014 oli 3,25 prosenttia. OP Ryhmän hallintoneuvosto vahvisti lokakuussa myös vuodelle 2015 tuottotavoitteeksi 3,25 prosenttia.

Oulun Osuuspankki myi omistamansa Pohjola Pankki Oyj:n A- ja K-osakkeet OP Osuuskunnan 6.2.2014 julkistaman vapaaehtoisen ostotarjouksen mukaisesti huhtikuussa. Osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto oli 46,8 miljoonaa euroa. OP Osuuskunta sai välimiesoikeuden päätöksellä omistusoikeuden kaikkiin Pohjola Pankki Oyj:n osakkeisiin. Pohjolan A-osake poistettiin Helsingin Pörssistä 30.9.2014.

Oulun Osuuspankki on sijoittanut Pohjola Pankin osakkeista saadun osingon ja myyntihinnan sekä osan Tuotto-osuuksista saamastaan pääomasta OP Osuuskunnan osuuspääomaan sekä OP Osuuskunnan liikkeeseen laskemaan yritystodistukseen.

Maaliskuun alussa 2014 Tuuran konttorin toiminnot yhdistettiin Isokadun konttoriin. Toimihenkilöt jatkoivat pankin palveluksessa muissa konttoreissa.

OP-Pohjola-ryhmä otti 1.1.2015 alkaen käyttöön uuden nimen OP Ryhmä. Ryhmän pankki-, vahinkovakuutus ja varallisuudenhoitotoiminnot ovat jatkossa kaikki OP-brändin alla.

Pankilla ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Liikevoitto 52,0 miljoonaa euroa

Oulun Osuuspankin liikevoitto oli 52,0 miljoonaa euroa, (9,0) ¹. Tuotot kasvoivat 90,3 % ja kulut 2,1 % vertailukaudesta.

Liikevoittoa paransi merkittävästi Pohjolan osakkeiden 46,8 miljoonan euron myyntivoitto, joka sisältyy myytävissä olevien ra-

hoitusvarojen nettotuottoihin. Korkokate laski 24,3 % edellisvuotta pienemmäksi ollen 16,0 miljoonaa euroa (21,1). Korkokate supistui johtuen korkokuluihin kirjatusta 9,7 miljoonan euron kertaluonteisesta konvertointikustannuksesta vaihdettaessa pitkää kiinteäkorkoista keskuspankkirahoitusta vaihtuvakorkoiseksi. Tehdyllä konvertoinnilla varauduttiin mahdollisesti pitkään jatkuvaan matalien markkinakorkojen jaksoon. Em. kustannuksella puhdistettu vertailukelpoinen korkokate kasvoi 21,9 % edelliseen vuoteen verrattuna keskimääräisen marginaaliton nousun ansiosta.

Pankin liikevoitto vertailukelpoisella korkokatteella sekä ilman edellä mainittua Pohjolan osakkeiden myyntivoittoa laskettuna oli 15,0 miljoonaa euroa eli 67,3 % parempi kuin vuosi sitten (9,0).

Osinkotuottoja kertyi 6,5 miljoonaa euroa (5,3). Palkkiotuottoja kertyi 15,8 miljoonaa euroa (14,1). Palkkiot luotonannosta ja maksuliikkeestä kasvoivat. Sen sijaan arvopapereiden välityspalkkioita kertyi edellisvuotta vähemmän.

Pankin palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistajajäsenille myönnetty OP-bonukset, joiden määrä pieneni johtuen bonuskulun kirjauksikäytännön muutoksesta. Verohallinnon ohjeistuksen mukaisesti OP-bonukset huomioidaan sen OP ryhmään kuuluvan yrityksen kuluna, jonka tuotteista bonus kertyy. Päättyneen tilikauden aikana OP-bonuksia kertyi Oulun Osuuspankin asiakasomistajille yhteensä 7,9 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 0,5 miljoonaa euroa. Henkilöasiakkaalle kertyneiden OP-bonusten käyttö pankki- ja vakuutuspalveluihin on asiakkaalle verotonta, kun bonukset käytetään OP Ryhmän määrittelemiä ja valitsemiä käyttökohteisiin. Asiakkaille kertyy OP-bonuksia pankkiasioinnin lisäksi myös vakuutusasioinnista.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,8 miljoonaa euroa (0,6) ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot 1,6 miljoonaa euroa (1,7).

Kulut yhteensä olivat 32,2 miljoonaa euroa (31,6). Hallintokuluista henkilöstökulut pienenevät 3,1 % 13,6 miljoonaa euroon (14,0). Muut hallintokulut kasvoivat 11,3 prosenttia 10,6 miljoonaa euroon (9,5). Kulukasvusta pankin juhluvuoteen liittyviä kuluja oli yhteensä 0,9 miljoonaa euroa.

Luottojen nettomääräiset arvonalentumistappiot olivat 1,5 miljoonaa euroa (0,5) ja pysyivät luotto- ja takauskantaan suhteutettuna alhaisella 0,08 % tasolla (0,03).

Tase 2 615 miljoonaa euroa

Oulun Osuuspankin tase oli vuoden lopussa 2 615 miljoonaa euroa (2 499) eli 4,6 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Luottokanta pankin omassa taseessa oli vuoden lopussa 1 939 miljoonaa euroa (1 907). Uusia luottoja nostettiin vuoden aikana 500,5 miljoonaa euroa eli 13,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Asuntokauppojen määrän lasku heijastui luottokannan kasvuun ja asuntoluottojen kasvuvauhti hidastui viime vuodesta. Oulun OP välittää asiakkaille myös OP-Pohjola-ryhmän kiinnitysluottopankin, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n (OPA) myöntämiä asuntoluottoja. Oulun OP:n asiakkaiden vastuiden yhteismäärä OPAssa oli vuoden vaihteessa 499 miljoonaa euroa (469). Oulun OP:n rahoitustoiminnan kasvu ml. välitetyt luotot oli 2,8 % (4,7).

Yleisön talletukset kasvoivat 2,1 prosenttia 1 508 miljoonaan euroon (1 477). Asiakkaiden sijoitukset OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimiin OP-rahastoihin sekä OP-Henkivakuutus Oy:n henki- ja eläkevakuutuksiin olivat tilikauden päättyessä yhteensä 605 miljoonaa euroa (528). Asiakasvarojen kasvu yhteensä oli 5,3 % (4,3 %).

Vakavaraisuus 27,3 %

Oulun Osuuspankin omat varat olivat tilikauden päättyessä 272,0 miljoonaa euroa, josta ydinpääoma (CET1) oli 269,8 miljoonaa euroa ja toissijainen pääoma 2,2 miljoonaa euroa. Riskipainotettujen erien yhteismäärä oli 995,3 miljoonaa euroa, josta 8 %:ia vastaava omien varojen vähimmäismäärä oli 79,6 miljoonaa euroa. Oulun Osuuspankin vakavaraisuussuhde oli vuoden 2014 lopussa 27,3 %. Ydinpääomalla laskettu vakavaraisuussuhde oli 27,1 %.

Osuuspankin vakavaraisuus lasketaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisesti. Vakavaraisuussääntely muuttui 1.1.2014 alkaen, joten omia varoja ja vakavaraisuutta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisen vuoden toimintakertomuksessa julkaistuihin tietoihin. 31.12.2013 voimassa olleen vakavaraisuussääntelyn mukaisesti lasketut osuuspankin omat varat olivat 221,1 miljoonaa euroa, omien varojen vaatimus 94,2 miljoonaa euroa ja vakavaraisuussuhde 18,8 prosenttia.

Tulevaisuuden näkymät

Maailmantalouden näkymät ovat kohentuneet öljyn hinnan laskun vuoksi. Euroalueella keskuspankin elvyttävä rahapolitiikka ja euron heikkeneminen tukevat talouden kehitystä. Euroalueen talous kasvaa edelleen verkkaisesti. Euribor-korot säilyvät alhaalla. Viennin vilkastuminen tukee Suomen taloutta, mutta talouskehitys on kokonaisuutena edelleen heikkoa.

Pohjois-Suomeen on tullut ja tulee lähivuosina useiden miljardien eurojen investointeja. Ne käynnistävät aivan uuden vaiheen pohjoisen taloudessa. Investoinnit sijoittuvat pääosin 130 kilometrin sisälle Oulusta käsin. Oulun logistinen sijainti on erinomainen kaikkien liikennevälineiden osalta. Voimakkaimmat kehittämistarpeet kohdistuvat maanteihin ja meriliikenteeseen.

Oulun kaupungin ja talousalueen kehitys vahvistuu lähivuosina merkittävästi. Elinkeinorakenne monipuolistuu uusien toimijoiden ja uusien yritysten myötä. Yksityisen sektorin investoinnit vahvistavat alueen yritysten menestystä.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Konsernin jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2014 oli 107 404 684,76 euroa. Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 107 120 675,19 euroa, josta tilikauden ylijäämä oli 40 915 095,92 euroa.

Taseen osoittama ylijäämä ehdotetaan käytettäväksi siten, että lisäosuusmaksulle maksetaan korkoa 0,8 prosenttia ja Tuotto-osuudelle 3,25 prosenttia, eli yhteensä 1 594 580,39 euroa. Tilikauden ylijäämästä jää 39 320 515,53 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Oulussa, tammikuun 27. päivänä 2015

OULUN OSUUSPANKKI
Hallitus

Tämä ei ole jäljennös pankin virallisesta tilinpäätöksestä, vaan sitä suppeampi ja vapaamuotoisempi kuvaus tilikaudesta 2014. Ryhmämme nimi on 1.1.2015 alkaen OP Ryhmä (ent. OP-Pohjola-ryhmä). Myös OP-Pohjola osk vaihtoi vuodenvaihteessa nimensä ja on nyt OP Osuuskunta.

¹ Suluissa on vertailulukulu vuodelta 2013

OULUN OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Korkotuotot	39 453 362,15	36 137 439,25
Korkokulut	23 495 055,67	15 064 124,64
KORKOKATE	15 958 306,48	21 073 314,61
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	6 520 862,90	5 336 278,23
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	50 000,00	250 000,00
Muista yrityksistä	6 470 862,90	5 086 278,23
Palkkiotuotot	15 813 167,55	14 111 715,97
Palkkiokulut	1 954 890,05	1 800 344,74
Arvopaperikaupan ja valuutta-toiminnan nettotuotot	108 164,46	5 779,90
Arvopaperikaupan nettotuotot	82 088,11	-10 058,18
Valuuttatoiminnan nettotuotot	26 076,35	15 838,08
Myytävässä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	46 943 468,77	32 953,28
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	1 634 733,38	1 686 049,55
Liiketoiminnan muut tuotot	787 894,29	636 890,57
Hallintokulut	24 213 393,06	23 562 273,21
Henkilöstökulut	13 586 821,11	14 016 380,90

Palkat ja palkkiot	10 978 131,95	11 626 377,07
Henkilösivukulut	2 608 689,16	2 390 003,83
Eläkekulut	1 957 738,60	1 768 060,30
Muut henkilösivukulut	650 950,56	621 943,53
Muut hallintokulut	10 626 571,95	9 545 892,31
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	727 834,95	735 542,47
Liiketoiminnan muut kulut	7 281 423,34	7 259 003,33
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	1 542 496,37	551 687,56
LIKEVOITTO	52 046 560,06	8 974 130,80
Tilinpäätössiirrot	2 198 000,00	8 400 000,00
Tuloverot	8 933 464,14	-521 390,91
Tilikauden verot	8 118 099,61	0,00
Aikaisempien tilikausien verot		-190 712,37
Laskennallinen vero	815 364,53	-330 678,54
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN	40 915 095,92	1 095 521,71
TILIKAUDEN VOITTO	40 915 095,92	1 095 521,71

OULUN OSUUSPANKIN TASE

	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Käteiset varat	1 870 588,63	1 931 593,17
Saamiset luottolaitoksilta	270 840 824,22	304 162 309,92
Vaadittaessa maksettavat	20 943 765,13	44 862 235,32
Muut	249 897 059,09	259 300 074,60
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 939 279 475,37	1 906 715 855,47
Muut	1 939 279 475,37	1 906 715 855,47
Saamistodistukset	97 647 674,98	95 109 258,17
Muilta	97 647 674,98	95 109 258,17
Osakkeet ja osuudet	242 692 068,21	135 962 019,28
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	36 855,12	36 855,12
Johdannaissopimukset	11 011 657,13	2 889 673,34
Aineettomat hyödykkeet	117 021,00	155 069,00
Aineelliset hyödykkeet	40 988 102,32	42 085 371,99
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	27 436 370,00	26 807 271,03
Muut kiinteistö- ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	12 012 637,43	13 483 093,07
Muut aineelliset hyödykkeet	1 539 094,89	1 795 007,89
Muut varat	1 716 659,96	1 700 830,98
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	8 316 730,07	8 390 664,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 614 517 657,01	2 499 139 501,17
VASTATTAVAA		
Vieras pääoma		
Velat luottolaitoksille	739 452 884,82	683 079 723,53
Luottolaitoksille	739 452 884,82	683 079 723,53
Vaadittaessa maksettavat	16 452 884,82	79 723,53
Muut	723 000 000,00	683 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 539 160 928,72	1 509 061 507,97
Talletukset	1 508 112 523,23	1 477 326 432,91
Vaadittaessa maksettavat	1 431 528 532,52	1 345 289 443,62
Muut	76 583 990,71	132 036 989,29
Muut velat	31 048 405,49	31 735 075,06
Vaadittaessa maksettavat	158,78	0,00
Muut	31 048 246,71	31 735 075,06

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 409 274,89	33 199 672,74
Muut	3 409 274,89	33 199 672,74
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 628 521,78	1 446 988,70
Muut velat	7 242 686,88	4 326 070,59
Muut velat	6 887 892,88	3 922 340,59
Pakolliset varaukset	354 794,00	403 730,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	22 478 733,98	14 067 626,03
Laskennalliset verovelat	1 585 975,84	7 256 196,80
Vieras pääoma yhteensä	2 314 959 006,91	2 252 437 786,36
Tilinpäätössiirtojen kertymä	75 409 262,40	73 211 262,40
Vapaaehtoiset varaukset	75 409 262,40	73 211 262,40
Oma pääoma		
Osuuspääoma	99 602 000,00	63 387 294,09
Jäsenosuudet	6 574 200,00	6 475 284,09
Lisäosuudet	7 055 000,00	56 912 010,00
Tuotto-osuudet	85 972 800,00	0,00
Muut sidotut rahastot	17 386 812,51	43 329 154,44
Vararahasto	7 823 734,26	7 823 734,26
Käyvän arvon rahasto	9 563 078,25	35 505 420,18
Vapaat rahastot	20 170 000,00	20 170 000,00
Muut rahastot	20 170 000,00	20 170 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	46 075 479,27	45 508 482,17
Tilikauden voitto (tappio)	40 915 095,92	1 095 521,71
Oma pääoma yhteensä	224 149 387,70	173 490 452,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 614 517 657,01	2 499 139 501,17
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	11 767 966,86	11 045 124,79
Takaukset ja pantit	11 767 966,86	11 045 124,79
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	148 913 897,81	140 454 254,90
Muut	148 913 897,81	140 454 254,90
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	160 681 864,67	151 499 379,69